

- 1 P Remielj *
- 2 S Angeli varuhi
- 3 M Rožnenska
- 4 P Francišek Asiš,
- 5 T Placid
- 6 S Brunon
- 7 C Čuč. Rož. ven.
- 8 P Brigita *
- 9 S Ludovik, Bert.
- 10 N 21. pobnik
- 11 P Mater. B. Dev.
- 12 T Kolombus dan
- 13 S Edvard
- 14 C Kalist
- 15 P Terezijs *
- 16 S Gal., opat

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Češko: Za vero in narod — za pravico in resnico — od beja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
KDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 190.

CHICAGO, ILL., PETEK, 1. OKTOBRA — FRIDAY, OCTOBER 1, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Ultimat Italiji glede Španije - Papež izdal encikliko

Anglija se končno odločila, da bo v družbi Francije energično nastopila proti Italiji. — Mussolini pozvan na konferenco za odpoklicanje tujezemskega vojaštva iz Španije. — Grožnja, da se odpre francosko-španska meja.

London, Anglija. — Italijanski diktator Mussolini bo moral precej hitro in bistro misliti, da se bo lahko dostojanstveno in brez sramote izkopal iz kočljivega mednarodnega položaja, v katerega je zabredel s svojim velikim apetitom po tujih deželah. Še vsega ometnega od slavospevov, ki so mu doneli na uho ob njegovem obisku v Nemčiji, ga bo čakala namreč ob njegovem prihodu domov, kamor se je odpravil iz Berlina v sredo, nota, poslana mu od obeh demokratičnih držav, Anglije in Francije, v kateri se mu izraža zahteva, da mora brezpogojno odpoklicati svoje vojaštvo iz Španije. Zahteva je sicer zavita v lepe in olikane besede, vendar pa ima značaj pravega ultimata.

Do tega odločnega stališča Anglije napram Italiji je prišlo v sredo ob zasedanju angleškega vladnega kabineta, ki je bilo prvo zasedanje po poletnih počitnicah. Sklenilo se je tukaj, da se Anglija brezpogojno pridruži Franciji in obe skupaj pozoveveto Italijo na konferenco, na kateri se bo ponovno razmotrivalo vprašanje glede Španije. V noti se bo jasno omenilo, da bo Francija v slučaju, da bi bila ta konferenca brezuspešna, na široko odprla svojo mejo proti Španiji in dovolila, da se tja uvažajo prostovoljci in vojni material za špansko vladno armado.

Francija je že dolgo grozila s tem korakom, toda sama si ga ni upala podvzeti brez odobritve Anglije; Anglija pa se je neodločena obotavljala. Kakor kaže, pa je zdaj pričela uvidevati, kaka nevarnost bi pretela njenemu imperiju, ako bi prišla Španija pod popolno kontrolo fašističnih držav, kakor bi prišla ob pomen njena trdnjava Gibraltar in bi bila s tem ogrožena vsa njena morská cesta po Sredozemlju, in bržkone jo je tudi javno mnenje doma prisililo, da bolj čuva svoje interese; tako se je končno odločila za energični nastop. Brez dvoma pa je imel na njo svoj vpliv tudi sestanek med Mussolinijem in Hitlerjem, na katerem se je povdarjala trdna solidarnost med obeh fašističnima državama, in tako torej ne preostaja Angliji drugega, kakor da se trdno nasloni na Francijo, ako neče izgubiti svojega prestiža.

Omenjena nota se namerava izročiti Mussoliniju ta petek. Kakor že rečeno, bo zavita v najbolj sladke besede, da ne bo imel Mussolini nobenega povoda, da bi se čutil užaljenega. Tudi ste Anglija in Francija zadovoljni celo s tem, da se konferenca vrši v Rimu samem, ako Mussolini tako želi; iz vseh teh sladkosti pa se čuje grenka zahteva, da se mora konferenca na vsak način vršiti in da mora biti uspešna, namreč, da se morajo iz Španije odpoklicati tujezemci, drugače bo do poslana tja preko francoske

BLACK SE VRNIL DOMOV

Bržkone bo potem radio dal Ameriki pojasnilo.

Norfolk, Va. — Novomenovani vrhovni sodnik Hugo L. Black, je to sredo priplul s svojih počitnic, iz Evrope. V pristanišču so ga čakale trume časnikarjev, da dobe od njega kako izjavo, kako je vplival nanj vihar, ki je zadnje tedne divjal po ameriškem časopisju zaradi njega. Black pa jih ni posebno zadovoljil. Kolikor se more sklepati iz njegovih odgovorov, je le, da z gotovostjo namerava nastopiti svojo službo kot vrhovni sodnik, in pa, da bo bržkone potem radio pojasnil ameriškemu ljudstvu glede obdolžb, da je dosmrtni član organizacije Ku Klux Klanov.

SMRT KONČALA DOLGO-LETNO SPANJE

Chicago, Ill. — Po dolgem spanju, kakoršnega zdravniška zgodovina še nima zabeleženega, se je 32 letna Miss Patricia Maguire v tork zvečer mirno preselila v spanje smrti; pobrala jo je pljučnica. Zadnje nedeljo je bila dekle prepeljana v bolnico v svrhu neke operacije v trebuhu. Par ur nato pa se je je polotila pljučnica, vsled česar se operacija ni mogla izvršiti, in boleznij je dekle končno podleglo. Miss Maguire je bila pred šestimi leti živahno dekle. V januarju 1932 pa se je pričela polasčati zaspasnost vedno bolj, dokler ni koncem februarja za stalno zaspala. Zdravniki od blizu in daleč so študirali nenavadni slučaj, toda najti niso znali nobene pomoči. Tako je dekle pet let in pol neprestano spalo in ves ta čas je neomorno skrbelo za njo njena mati na njih malem domu, 523 So. Clarence ave., Oak Park.

ŽENSKO ODLOČILE PROTI ŽENSKI

New York, N. Y. — V tork se je vršila porotna obravnava, v kateri so prvokrat opravljale ženske porotniško službo, in takoj v tem prvem slučaju so se tudi postavile proti članici svojega spola. Skupno z moškimi porotniki so namreč odločile, da je neka Mrs. Mae Jackson v resnici kriva zakonske nezvestobe, katere jo je obtožil njen soprog.

STOLETNIKI V ILLINOISU NISO REDKI

Springfield, Ill. — Državni departament za javno zdravstvo je izdal zadnje dni statistiko smrtnih slučajev med starejšimi osebami, iz katere se razvidi, da sto let stari ljudje niso nikaka redkost v Illinoisu. Med osebami, ki so umrle zadnje leto, je bilo 46 starih nad sto let, 24 pa v starosti od 95 do 100. Več kot 80 let starih ob smrti pa je bilo skoraj 11,000 oseb.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

KONFERENCA ZA POMOČ MLADINI

Chicago, Ill. — Med tukajšnjim vodstvom za vzgojo in med voditelji raznih industrijskih podjetij se je sklicala v četrtek popoldne konferenca, ki ima namen, da se najde primerna zaposlitev za učence, ki so gradurirali z višjih šol in ne nameravajo nadaljevati študij.

KRIŽEM SVETA

Dessau, Nemčija. — Na zadnji poizkusni polet je bil tukaj postavljen v tork največji trgovski aeroplan, kar jih je še bilo zgrajenih v Nemčiji. Letalo ima štiri motorje in doseže lahko hitrost 225 milj na uro.

Pariz, Francija. — Min. predsednik Chautemps je zadnji tork naročil bankam, naj omeje prodajo tujezmskih valut le na trgovske in potovalne potrebe, da se s tem zaustavi špekuliranje proti franku.

Moskva, Rusija. — Kakor se poroča, se je zadnji tork v raznih krajih Rusije izvršila smrtna obsodba nad 31 osebami, obdolženimi, da so vršili razdiralno delo v poljedelstvu in uničevali žito.

ADVOKATI ZAGOVARJALI VLADO

Kansas City, Mo. — Med tem, ko se na tukajšnji letni konvenciji ameriške advokatske zveze ni slišalo v ponedeljek drugega kakor udrihanje po vladi, so pa nasprotno drugi dan nastopili advokati, ki so zagovarjali vladni program. Nasprotniki vlade so doživeli mali poraz tudi s tem, ko je pri volitvah za predsednika zveze propadel dosedanji predsednik R. W. Pharr in bil na njegovo mesto izvoljen W. Vernon iz New Yorka. Pharr je svoječasno najprej podpiral predsednikov predlog glede vrhovnega sodišča, a se je pozneje premislil in nastopil proti njemu.

OBSOJA EKSTREMNOST

V svoji verski encikliki je papež izrazil besede graje za komunizem in fašizem.

Rim, Italija. — Papež Pij je to sredo izdal novo encikliko, ki je sicer predvsem verskega značaja, vendar pa je v njej tudi v jasnih besedah izražena obsodba proti obema ekstremnima strujama, komunizmu, in enako tudi fašizmu.

Enciklika nosi naslov "Rožnivenec blažene Device Marije" in je namenjena škofom, katerim se priporoča, naj pospešujejo rožnivenko pobožnost v oktobru, da se dvigne svet iz sedanje moralne in duhovne krize, ter nadaljuje:

"Na eni strani se dviga komunizem s svojim zanikanjem celo pravice do privatne lastnine. Na drugi strani pa kult države in želja, da se zatre komunizem, vodi ljudi, da pozabijo modrost evanjelija in da spravljajo na svetlo poganske zmote in nauke."

Ni sicer izrecno omenjena niti Nemčija, niti Italija, vendar je očitno, da se zadnji stavek glede kulta ali oboževanja države nanaša na nju.

NEPRIJETEN DOŽIVLJAJ ČASNIKARJA

Old Orchard, Me. — Da bo lahko fotografiral pokrajino, se je dal časnikar Al Mingalone pretekli tork dvigniti v zrak s pomočjo 30 velikih balonov. Pri tem pa se je utrgala vrv, s katero je bil pritrjen na zemljo, na kar ga je zaneslo kvitško v višino 2000 čevljev. 13 milj daleč ga je nesel veter v tem neprijetnem položaju in rešili so ga na ta način, da so strelji iz puške razstrelili večino balonov, na kar je imel časnikar trd pristanek na nekem koruznem polju.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Nicolas Franco (na levi), brat vođe španskih nacionalistov, generala Franca, ko je nedavno prišel na obisk v Nemčijo.

Iz Jugoslavije

Veliko deževje zopet grozi z uničenjem po Dravski dolini. En most je že postal žrtev in tudi človeška življenja so ogrožena. — Smrtna kosa. — Še druge novice o nezgodah in nesrečah iz domovine.

Vode spet delajo škodo Maribor, 11. sept. — Deževje, ki je zadnje dni nastopilo, spet resno ogroža kraje, ki so običajno izpostavljeni nevarnosti poplav. Drava silno narašča in iz Dravske doline je prišlo poročilo o katastrofi, ki je doletela most med Muto in Vuzenico. Dravinja pa ogroža polja in travnike in grozi prestopiti bregove. Ob Mravljakovem pristanu v Vuzenici se je odrgal splav in Drava ga je odnesla naprej da je obtičal v sredini mostu, ki veže Vuzenico s trgovom Muto, katerega baš popravljajo. Velika nevarnost je bila očitna. Vest, da Drava ogroža most, se je naglo raznesla in že v zgodnjih jutrnjih urah se je zbralo na obeh bregovih Drave mnogo ljudi, ki so z zanimanjem zasledovali reševanje mostu. Vodni mojster Engelbert Figner se je pogumno podal na sredo mostu ter splezal po stebrovju na splav, ki ga je hotel razbiti ali vsaj razdreti, a vse njegovo prizadevanje je bilo zaman.

Ob 8.15 most ni več zdržal silnega pritiska vodnih mas ter se s silnim hruščem in trščem podrl. Ves srednji del mostu se je zrušil v Dravo, ki ga je takoj odplavila. V trenutku katastrofe je bil Figner na splavu in s strahom so ljudje opazili, kako se je srednji del mostu zrušil in je izginil tudi vodni mojster. Voda je odplavila 24 m dolg del srednjega mostu, od njega štrli sedaj iz vode samo še nekaj stebrovja. Za ponesrečenim Fignerjem, ki je tudi izginil v vodi, so naglo organizirali reševalno akcijo. Drava je seveda tudi odplavila splav, na katerem je bil Figner. Splavarjem, ki so pohiteli na splavih na pomoč, se je posrečilo, da so okrog 9. dopoldne blizu Zgornje Vižinge splav potegnili na breg. Med tramovi je bil zagoden Figner. Nesrečnež je dobil hude poškodbe po vsem telesu in po glavi in je bil nezavesten. Fignerju so takoj nudili zdravniško pomoč, kljub temu je pa njegovo stanje resno. Mož je star 45 let.

Pod avtom Pod avtomobil je padla 21 letna Slavka Mohar iz Viča pri Ljubljani, ko se je nekega dne peljala s kolesom in ji je nenadoma postalo slabo, da je zgubila oblast nad kolesom in zavozila na sredo ceste, kjer jo je za njo vozeči avto podrl na tla.

Nesreča Z višine kakih 30 čevljev, je v Ljubljani padla lopata na glavo 25 letnemu stavb. delavcu Janezu Zelenjaku in ga smrtnonevarno poškodovala. Zelenjak je bil zaposlen pri podiranju starodavnega in mnogim znanega hotela "Slon", katerega so podrl in bodo na omenjenem mestu postavili modernog palačo.

Nova maša V Ljubljani pri Sv. Petru je v sredo 8. septembra imel novo mašo g. Stanko Natlačen, kateremu je knezoškof dr. Gregorij Rožman v privatni škofovski kapeli podelil zakrament sv. mašniškega posvečenja.

Dve nesreči Na kirurški oddelk ljubljanske bolnice sta bila pripeljana 48 letni sodni official Anton Kogej iz Mokronoga in 14 letni Josip Fric iz Trbovelj. Kogej je tako nesrečno padel po stopnicah, da si je pretresel možgane, mladi Fric je pa doma pri pospravljanju drv padel pod voz, da mu je šel ves težki tovor čez trebuh. Stanje obeh ponesrečenecv je prav resno.

Obsojena Mali senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil 23 letnega Josipa Zemljiča na 2 leti robove in njegovega brata Tomaža iz Sv. Benedikta na 5 mesecev strogega zapor. Oba sta v okolici Voličine, Petrinja in Žitarcev izvršila nič manj kot 23 tatvin in vlomov.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENAR V STARI KRAJ

Poljamo po dnevnem kuznet. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:		V Italijo:	
Za:	Din:	Za:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$ 11.65	500	\$ 57.00	1000
\$ 23.00	1000	\$ 112.50	2000
\$ 45.00	2000	\$ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust. Za izplačila v dolarjih: a \$5. pošljite \$5.75. — Za \$10. pošljite \$10.85. — Za \$25. pošljite \$26.00. Dobivamo denar tudi iz starega kraja sem.

Vsa pisma pošljite na: JOHN JERICHO 1849 W. Cernak Rd., Chicago, Ill. Smrtna kosa V Mariboru je umrl dr. Hugo Robič, primarij mariborske splošne bolnice star 51 let.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. *The first and the oldest Slovene newspaper in America.* Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: **EDINOST PUBLISHING CO.** Naslov uredništva in uprave: 1349 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544. Published by: **EDINOST PUBLISHING CO.** Address of publication office: 1349 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544.

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi valnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas da četrtka dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kitajci in Japonci

Svet je nemiren. Podoben je ognjeniku, ki zdaj tu, zdaj tam predre površje in v večjem ali manjšem ognjenem zublju išče izhoda svojim eksplozivnim snovem. Zgodovina zadnjih 40 let je zgodovina zaporednih vojn in revolucij, ki se v prvi polovici kopičijo do izbruha svetovne vojne, nato nekoliko poležejo, da se komaj deset let po svetovni vojni pojavijo v še večjem številu, morda napovedujoč nov, še večji svetovni požar. Tako je človeštvo bolnik, čigar telo se vije v krčih, v bojih zdrave narave proti prodirajočim in razkrajajočim bolezenskim klicem. Abesinija še davno ni pomirjena. Španija še vedno krvavi in že se nudi na svetovnem odru nov, še strašnejši prizor: štiristomilijonski kitajski narod se obupno upira grabežljivim japonskim rokam, ki segajo po njegovi zemlji in jo skušajo razkosati na male drobce. Svet je nenadno postal majhen, daljni, skrajni vzhod vstaja pred nami, kot bi bil čez noč postal nos našega sveta. Mnogo, zelo mnogo se iz najnovejših dogodkov na vzhodno-azijski celini lahko razlaga v naši besedi in po naših pojmi, ostane pa še neprimerno več, kar nam bo zakrito in neumljivo. Kajti svet je vendarle velik in človeška volja v svoji strasti vendarle skrivnost.

Leta 1914 je Kitajska postala republika. Tristoletna dinastija Mandžuko se je umaknila pred nevoljo južnih in osrednjih provinc. Dežele izven velikega kitajskega zidu, Mandžurija, Mongolija, Tibet, Turkestan, so zrahlijale svoje vezi z materno državo, pridružilo se je notranje trenje Kitajcev, vplivanih po ruskem boljševizmu, in kitajsko nacionalno vlado v Nankingu. Spretno so neeindnost kitajskega velikana izrabile zunanje sile in odtrgale od Kitajske vsa obrobna ozemlja. Mandžukuo je postalo samostojno cesarstvo. Jehol se je osamosvojil, notranja Mongolija rahlja svoje vezi. Pred leti šele se je v ljudstvu, varovanem po silnem obmejnim zidu začel prerod, čigar oče je maršal Čangkajšek. Medtem ko se je Evropa bavila s svojimi zadevami, se je Kitajska pod Čangkajškom očajala, ustvarila moderno vojsko in se pripravila na boj proti dednemu sovražniku, Japoncem. "Sedanji spor z Japonci je utrdil in ojačil edinstvo kitajskega naroda proti neusmiljenemu sovražniku, ki prezira vsa mednarodna načela. Kitajska odklanja ravnanje Japoncev in se bo znanla braniti," tako je nedavno izjavil Čangkajšek dopisniku angleške poročevalske družbe.

Japonske čete so minuli teden zasedle vrh, ki kraljuje nad notranjo Mongolijo, ciljem japonskega napada. Japonske, tega malega, pred kitajsko celino ležečega otoka z njegovimi 100 milijoni prebivalstva ni podcenjevati. Japonci so najmanj 25 let pred Kitajci, tako spretno so izrabili kitajsko neslogo in neednost. Njihovo gospodarstvo ne zaostaja v ničemer za modernim, kapitalističnim gospodarstvom Evrope in Amerike, njihova vojska se ponša z najmodernejšim orožjem in z nenavadno disciplino, japonski narod sam pa je prežet po želji gospodovanja nad drugimi. Morda je celo nekoliko resnice v tem, da hočejo Japonci se ubraniti boljševizmu, prehajajočega k njim preko kitajske zemlje in kitajskega ljudstva, ki pozna samo male in velike ubožce. Gospodarsko je Kitajska v veliki meri zavisna od japonske podjetnosti in japonskega kapitala. Trgovina v kitajskih obmorskih mestih je prehajala vedno bolj v japonske roke, tako da se je japonske gospodarske ekspanzivnosti začela bati celo Anglija, prva trgovinska dežela na svetu. Sedanji japonski vojaški prodor na kitajsko celino pa naj razvoj, ki se je doslej vršil na bolj miren način, pospeši, odtrga od kitajske države vso notranjo Mongolijo in morda še severno Kitajsko, ki bosta sijajno oporišče za nadaljne japonske zavojevalne cilje.

Za svoj vojaški pohod je Japonska spretno porabila čas, ko ima razdvojena Evropa opravka s seboj in se Amerika v skrbi za lastno bodočnost odmika znanjemu svetu. Če računajo Japonci, da se bodo ob njihovem vojaškem pohodu ponovili prizori okoli Abesinije in Španije, se ne bodo ugačili. Res so danes simpatije sveta bolj na strani napadene in ogrožene Kitajske, a te simpatije narekuje šele Anglija, katere vzhodni imperij je z japonskimi izpadi še neprimerno bolj ogrožen, kot z nedavnim italijanskim po-

hodom v Abesinijo. Med Kitajsko in Rusijo sklenjeni pakt o nenapadanju zna dovesti do delitve evropskih interesov na skrajnem vzhodu. Italijanske simpatije se že približujejo Japonci, nemški listi posvečajo svoje pažnje z rastočo pozornostjo japonskemu vojnemu napredovanju in skušajo opravičevati japonske cilje. Tako bo svet v doglednem času pričal iste razdvojenosti velesil, kakor ob abesinskem in španskem sporu. To pa je očitno v računih Japoncev, ki že danes slovijo, da so med najboljšimi diplomati na svetu. Če imajo prorokovanja o vojnem izidu sploh kak pomen, potem bi si upali trditi, da se končni izid kitajsko-japonske vojne v ničemer ne bo razlikoval od izida v Abesiniji in sedaj Španiji. Japonskemu fašizmu se bo ob njegovi disciplini, sijajnih sredstvih in še brezobzirnosti najbrže posrečilo, da odtrga od Kitajske zemljo, ki meri pol Evrope in bo tretja japonska provinca na azijski celini. Sila bo triumfirala v tretjič.

VALI DOBRODOŠLI IN PRISRČNO VABLJENI

Lemont, Ill. Prihodnjno nedeljo, 8. oktobra na medeni piknik na farmo č. o. frančiškanov v Lemontu. Obeta se nam popoldan, prijetne domače zabave. Pokazimo z obilno udeležbo, da nam je pri srcu ta Kolegij in svetišče Marijino, kamor rade volje pohitimo, ob gotovih prilikah. S to nedeljo bomo zaključili letošnjo sezono shodov, kdor le more, naj bo torej navzoč pri tem domačem sestanku.

Ker bo skoro gotovo ta in oni prihital v Lemont že dopoldne, se za to naznanja, da se bo za te služila sv. maša ob pol dvanajsti (11:30) dopoldne, da se jim s tem da prilika zadostiti nedeljski dolžnosti.

Večernice popoldan ob 2. uri, takoj za tem se pa odpre velika zaloga — pa kaj bom pisal o tem, pridi prijatelji, poglej in poskusi, ne bo ti žal.

Lemontski romar
KAJ NOVEGA NA CALUMETU IN OKOLICI

Calumet, Mich. Kakor znano imamo v bakrenem okrožju vsako zimo veliko snega. Država drži vse ceste odprte za avtomobilski promet celo zimo. To pa veliko stane. Komisar Van Wagoner je ravnikar izdal poročilo iz katerega vidimo, da je država lani potrosila 164 dolarjev za vsako miljo cest, da so se lahko vozniki pretekali po cestah. Skupno je lansko zimo država izdala blizu 900,000 dolarjev za oranje snega, kar je že precejšna svotica. Kljub temu bodo pa tudi za naprej držali vsa pota odprta.

Kaj bodo to zimo z ljudmi, kateri se nahajajo na relifu, je veliko vprašanje. Pred kratkim se je vršila volitev, da bi se davki nekoliko zvišali v ta namen, toda predlog je propadel. Dobil je sicer večino oddanih glasov, toda potreboval je dvetretinsko večino, katere pa ni dobil. Sedaj supervisorji ne vedo kaj začeti. Okraj nima denarja, država pa da samo toliko, da pride na vsako družino komaj povprečno po 10 dolarjev mesečno. Očitno

je, da s tem ne more nobena družina izhajati. Zdaj si belijo glave in preiščujejo kaj narediti. Dosedaj so sprejemali v CCC kempe samo mlade fante od 18. do 25. leta starosti, sedaj pa bodo dovolili sprejem tudi vojnim veteranom, kateri so bili častno odpuščeni iz službe, brez razlike starosti. Okrog 600 veteranov bodo sprejeli v mesecu oktobru v Michiganu. Kateri so brezposelni, oziroma jih veseli življenje v kempah, imajo sedaj priliko priti tam.

Marko Shute iz Ahmeeka je bil pripeljan pred mirovnega sodnika, Richardsa, na Ahmeeku, obtožen, da je vozil svoj avto v pijanem stanju. Ko je šel namreč v nedeljo večer skozi mesto, je zadel v nek drugi avto, kateri je stal na strani ceste, in v katerem so se nahajale dve ženski in trije otroci. Voznik, kateri ni mogel pognati motorja, je skušal istega pognati z ročnim kavljem ter je ravno stal pred avtom, ko se je Shute zaletel v njega ter voznika podrl pod avto. K sreči ni bil nihče nevarno poškodovan. Obsojen je bil na 50 dolarjev kazni in stroške.

Predzadnji teden se je mudil na Calumetu poročnik Ferdinand Lamut, sin Mr. in Mrs. John Lamuta iz Calumet Ave., Raymbaultown. Z njim je prišla tudi njegova sestra Mary, omožena Kloepfer, ki živi v Chicagu, z njenima dvema otrokoma, in Frank Svetich, isto iz Chicage. Poročnik Lamut je graduiral lani iz državnega kolegija Michigan College of Mines and Technology za električnega inženirja. Potem se je upisal za eno leto kot armadni častnik z redom poročnika. Letos je bil nastavljen v Fort Logan. Po pordnevnem bivanju tukaj je zopet odpotoval nazaj.

Calumet so obiskali tudi Mrs. Math Samida iz Detroita ter njena dva sina Joseph in Frank. Mrs. Samida, kateri je soproger umrl pred petimi leti, rada večkrat obiše svoj stari Calumet, da se pomeni z starimi znanckami in prijateljicami. Pred leti so imeli grocerijsko trgovino na Laurium, toda so se preselili že pred več leti v Detroit. Tako je obiskala Calumet tudi Miss Ma-

ry Srebernak, hči Mr. Louis Srebernaka iz Detroita.

Med porotnik za okrožno sodišče na Houghton, katerega zasedanje se je odprlo v torek, 28. septembra, sta bila izbrana tudi dva naša rojaka in sicer John Mukavec in Roy Stimac.

V cerkvi sv. Pavla na Laurium sta se poročila Mr. Mike Filip, sin Mrs. Mike Filip iz Ahmeeka in Lucile Peterman iz Allouez. Poročil ju je Rev. A. S. Lucas. Mlada dvojica bo stanovala na Allouez.

Na Mohawku sta se poročila, Joseph Klarich, sin Mr. in Mrs. Joseph Klaricha iz Red Jacket Shafta in Miss Marie Waters iz Mohawka. Poročil ju je Rev. E. W. Tink. Živela bosta na Allouez.

J. Č.

DR. TRDAN ZOPET DOMA ŠT. VID NAD LJUBLJANO, JUGOSLAVIJA

Po šestdnevni vožnji na morju in dvodnevi po suhem, sem zopet na dragih domačih tleh. Bil sem, hvala Bogu, vsekoli zdrav in čil, zato sem tudi nazaj grede mogel vsaki dan na ladji maševati. Na "Europi" sta bila še dva duovnika, benediktinski opat Koch, po rodu Bavarec, in ameriškanski pater Friderik, oba izredno fina družabnika. Gospod opat, bivši profesor latinščine in grščine, je kar iz rokava stresal primerne latinske in grške citate, p. Friderik pa, ki je hkrati vojni duhovnik pri ameriški mornarici, je z njemu lastnimi gestami skrbel za vojaške dovtipce, dočim je skušala moja ribniška kri delati most med obema. Posebno židane volje je bila naša troperna deteljica na poslovljni večer. G. opat je namreč prikljical na mizo, ki je bila vsa v cvetju, deset let staro "Ptičje petje", nemško "Vogelgesang". Ali je znal morebiti čarati? Prav nič! Vse se je vršilo mirno, v redu in po izrečenem naročilu, "Ptičje petje" je namreč vinska kapljica iz porenjskih vinogradov v Nemčiji, barve cekinaste, okusa pa takega, da bi jo človek najrajši privezal na vrstico in jo po grlu gor in dol vlekel.

Po prihodu na dom sem porabil prve štiri dni za razdelitev vaših daril in pošilk, ki jih ni bilo malo. Vašim nepozabnim sodnikom, znancem in prijateljem sem prinesel nad 500 dolarjev v bankovcih in 20 večjih in manjših zavtitkov. Lahko si predstavljate, koliko veselja in solz ganutja ste izvabili iz hvalnih src vaših dragih domačih. Najlepši prizor pa se je odigral v Sušju, moji rojstni vasi. V nedeljo dne 5. septembra, proti večeru, se je zbralo okrog vaške kapelice staro in mlado. Vse je hotelo videti in slišati "Mihatovega gospoda", ki bo poročal o svojih vtisih v Ameriki. In kaj je napravil tisti večer "Mihatov gospod"? Najprej je razdelil med ondotno šolsko mladino sveženj rujavo pisanih svinčnikov. Poklonil mu jih je bil na Chisholmu v Minnesoti Mr. L. A. Ambrožič. Za manjše otroke pa je imel bombone na razpolago. Če pa je bilo nekatere voliti med svinčnikom in cu-

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Zatvoritev jezerske razstave

Cleveland, O. — Zadnjo nedeljo zvečer je bila ob navzočnosti tisočev ljudstva uradno zatvorjena Velikojezerska razstava v tukajšnjem mestu katero si je tekom njene otvoritvene sezone ogledalo veliko število Slovencev ne samo iz Clevelanda, ampak tudi od drugod. — Vsega skupaj je v dveh letih obiskalo to razstavo skoraj sedem in pol milijona ljudi.

Willard, Wis.

Zadnjo sredo, 29. septembra sta bila v tukajšnji slovenski cerkvi sv. Družine poročena ženin Gašper Sober in nevesta Karolina Zupanc, hčerka tukajšnjega slovenskega rojaka Mr. in Mrs. Frank Zupanc. Svadba se je vršila na domu neveste in deloma tudi v farni dvorani. — Novoporočenca naše častitke.

Nesreča mladeniča

Nominee, Mich. — Pred kratkim je šel 17 letni sin družine Frank Nerat na obisk k svojemu stricu Ignacu Neratu. Ko se je že pozno zvečer vračal s kolesom domov, ga je od zadaj zadel neki avto, pri čemer je fant padel s kolesa in dobil težke poškodbe da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Kratke vesti iz Clevelanda

Cleveland, O. — V bolnišnico sv. Luka se je morala podati zaradi operacije Mrs. Rose Tomič, ki je operacijo

se kar niso mogli odločiti, ker jim je oboje dišalo in ugačilo. Eden izmed teh mladih junakov se je pa vendar opogumil in na vprašanje, kaj hoče rajši svinčnik ali cukeri, moško odgovoril: oboje! In res je prejel oboje. Korajžna velja!

Nato je sledil dvourni govor, pa se je zbranim vaščanom še prekratk zdel. Vsak bi bil o svojih najrajši izvedel vse podrobnosti: kje je, kaj dela, kako se mu godi. Ko pa je bilo te živahne debate konec, je vsa vas poldeknila in skupno molila rožni venci in lavretanske litanije. In ko je Skončeva Mica izgovorila še invokacijo: pa še en Očenaš in Čiščenomarijo za naše brate in sestere v Ameriki, se je zarošilo slednje oko.

In veste, s čim so se spomnile nekatere clevelandске gospe ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana? Ne boste uganili, četudi si še tako belite glavo! Poklonile so mu velikansko, nalašč za to napravljeno cigaro. To vam je bil halo, ko sem jo s primernim uvodom prevzvišeno vladiku izročal. Pa je ne bo pokadil, shraniti jo hoče v hvalen spomin.

In danes, ko to pišem, sem bil

srečno prestala. — Na domu leži bolna in je pod zdravniško oskrbo Mrs. Rose Vatovec. — Preteklo soboto sta se v cerkvi sv. Pavla poročila Miss Karoline Kosoglav in Mr. Anthony Stefančič.

Nesreča rojaka

Bishop, Pa. — Nesrečen je bil tukajšnji rojak John Klun, kateremu je pri delu pod zemljo zlomilo nogo in so ga morali spraviti v bolnišnico.

Lep napredek

Sheboygan, Wis. — Tukaj, znani rojak Frank Zorman, ki služi v ameriški mornarici v Norfolk, Va., je bil pred kratkim povišan za četovodjo (sarženta). Frank služi v ameriški mornarici že 17 let in je zopet podpisal pogodbo za nadaljnih šest let.

Novi državljani

Te dni je zopet sprejelo lepo število naših rojakov ameriško državljanstvo ali drugi papir in sicer kar 55 po številu. Videti pa je, da so se sedaj zlasti ženske potrudile, kajti v tem številu prevladujejo moške za več kot dvakratno.

Smrtna kosa

— V Clevelandu, O., je umrla Marija Jaksetich, rojena Sestan, v starosti 47 let. Doma je bila iz vasi Kotoževce pri Ilirski Bistrici na Primorskem, odkoder je pred 8 leti prišla v Ameriko. Tukač zapušča soproga, tri hčere in sina, v starem kraju pa dve hčeri.

— V New Yorku, N. Y., je nedavno umrl Ivan Adamich, dolgoletni pevovodja pev. zboru Slovan v New Yorku.

— V Wick Haven, Pa., je umrl John Bizil, v starosti 53 let. Doma je bil iz Soteske pri Moravčah.

že zopet v svoji stari domeni, v šoli. Šolska mladina, ta vam je še radovedna! Ze prvo uro je hotela izsiliti iz svojega starega profesorja vse, kar je videl, slišal in doživel. Pa jim kar ni moglo v glavo, ko sem jim pripovedoval o ogromni razsežnosti ameriških velmest. Sicer je pa za navadno, še nedozorelo butico res težko umljivo, da so mnoga clevelandska predmestja tako daleč od središča, kot je Ljubljana od Jesenic ali celo od Kranjske gore. In vendar je tako!

V kratkem sledi obširnejši opis moje vrnitve. Skoraj se bo iznova oglašil šolski zvonec, zdaj smo zopet kakor koleca v uri. Popoldne popeljem svoj razred na ljubljanski velesesem, kjer bo še več suhe robe, kakor je bilo tedaj na cerkvenem pikniku. Da ste mi vsi prav prisrčno pozdravljeni!

Vaš hvaležno vdani,

Dr. Franc Trdan,

Št. Vid nad Ljubljano.

P. S. Če bi se bila morebiti pri razdelitvi vaših daril in pošilk vrnila kaka neljuba pomota, mi nemudoma sporočite na prav kar naznačeni naslov. Nehote zagrešeno bom skušal takoj popraviti.

TARZAN IN LEOPARSKI LJUDJE

(113)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Skozi gosto zaraščeno divjo džunglo je Bobola s svojimi vojniki in Kali Bwanu stopal naprej. Ze precej časa so hodili po tej zaprti poti, katerega je postajala vedno bolj zaraščena, da so se morali slednjic globoko skloniti, če so hoteli naprej. — Bolj ko so šli naprej, bolj divja je postajala džungla.

Končno so vendar prišli na nekoliko bolj odprt prostor, kjer jih je pa čakalo novo presenečenje. Najbolj je pa bila med vsemi presenečenja Kali Bwana. Naenkrat se je pojavil pritlikavec črnce, ki je bil oborožen z lokom in puščami in jih ostro nagovoril: "Kaj iščete tukaj?" v tem je že nameril lok na Bobola.

Nekoliko smešno je izgledalo, kako se je mali pritlikavec postavil pred obilnega Bobola in mu grozil. Zlasti je vse to smešno zdelo Kali Bwanu, dasi ni bilo to prav nič smešnega, kajti pritlikavec je bil kljub svoji majhnosti postavi močan in njegova pušca, namerjena na Bobola, je bila pomočena v strup.

"Prišli smo," je začel slovesno govoriti Bobola, "da obiščemo vašega poglavarja Rebege." — "Če je tako, pojdit za menoj," je rekel pritlikavec, "Vsii boste dobrodošli, če priinašete hrano." — Po tej besedah se je z nametnem obrni proti beli deklici. Po njegovih zobeh se je poznalo, da je ljudožre.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Nashe geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 1. podpredsednik: Joseph Klepec, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
 2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
 Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: John Petric, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Anzelm Murn, So. Chicago, Ill.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
 Jakob Strukel, Rout No. 1, Plainfield, Ill.
 Joseph L. Drasler Jr., 925 Wadsworth ave., Waukegan, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Strukel, 1101 — 5th St., La Salle, Illinois.
 Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Penna.
 Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D., izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedicem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter boljših podpor v znesku \$155,757.00.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski oddelci se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družini!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

NA DELO ZA DRUŽBO SV. DRUŽINE!

Joliet, Ill.

Deseta redna konvencija Družbe sv. Družine je za nami. Z zanimanjem smo sledili važnim in pomembnim sklepom te konvencije, ki je položila res zdrave in trdne temelje za bodočnost naši dični in vsa hvala vredni organizaciji Družbi sv. Družine. To kar je storila naša organizacija na zadnji konvenciji bo prej ali slej primorana storiti vsaka slovenska organizacija v Ameriki, ako bo hotela zadostiti in ustrezati strogim državnim zakonom.

Ne morem, da ne bi čestital našim vrlim glavnim uradnikom, zlasti kot našemu glavnomu predsedniku sobratu Mr. Georgu Stonichu, ki se vedno trudi in dela za našo vrlo organizacijo, kjerkoli potreba. Naš delavni in skrbni glavni tajnik sobrat Mr. Frank Wedic, pa je neprestano na delu in študira noč in dan, kaj bi in kje iztaknil za našo Družbo sv. Družine, da bi bila še na boljši podlagi in da bi še bolj napredovala. Dokler bomo imeli tako skrbne gospodarje pri naši DSD, smo lahko gotovi, da bo naša družba lepo napredovala in jadrjala po zanesljivi in preizkušeni poti naprej k večjim in večjim napredkom.

Zdaj, ko so nam naši delavni in agilni glavni odborniki ter modri in izkušeni sobratje delegatje in delegatnje postavili tako lepo pod-

- IMENIK**
in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.
- Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.** — Predsednik Louis Martinich, 1410 N. Center St.; tajnik John Barbic, 1303 Vine St.; blagajnik Joseph Gerlich, 401 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. — Seja se vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1:30 popol. v stari šoli sv. Jožefa.
- Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill.** — Predsednik Mike Goldašich, tajnik in blagajnik Sam Goldašich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.** — Preds. Anton Strukel, 1101 — 5th St., tajnik Anthony Kastigar Jr., 1146 7th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu, v bolški dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.
- Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill.** — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368, ni dvorani.
- Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill.** — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsako četrto nedeljo v mesecu.
- Št. 11. Društvo sv. Družine, Pitts-**

Tudi francoski vojni veterani so poslali svoje zastopstvo na konvencijo Ameriške legije, ki se je pred kratkim vršila v New Yorku. Legija je bila ustanovljena na francoskih tleh malo pred koncem svetovne vojne.

- o, Ill. — Predsednica Mary Kremesec,** 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Amalia Anzelc, 1858 W. Cermak Rd.; blagajnica Theresa Pinter, 1930 W. 22nd Str. Vse v Chicago, Ill. — Seja vsi v Bradley, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill.** — Pred. Louis Basky, 1018 Poplar Street, tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. — Seja se vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.
- Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill.** — Predsednik Anton Marincic, North Chicago, Ill., tajnik Joseph L. Drasler ml., 925 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.; blagajnik Joseph Drašler st., 519 — 10th St., North Chicago, Ill. — Seja se vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmi uri do preklica v novi šolski dvorani na Tenth St.
- Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill.** — Preds. Martin Zagar, 600 Moen Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkve vse vrše vsak četrty ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.
- Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill.** — Mrs. Katarina Bajuk, preds., 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajnica Katherine Danyun, 1011 Pine Street. — Vse v Ottawa, Ill. Seja se vsako tretjo nedeljo v dvorani
- Math Bayuka.**
Št. 18. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill. — Predsednik Matt Barbo- rich, 1504 So. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barborich, 1504 So 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani, 15th in Laure St.
- Št. 19. Društvo sv. Roka, Butte, Montana.** — Preds. Stanley Cudic, 111 E. Wollman St.; tajnik Marko Gornik, 1003 E. Galena Ave.; blag. Rose Benich, 216 N. Arizona Ave. Vsi v Butte, Montana. — Seja se vsako tretjo nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona Ave.
- No. 20 Lodge St. Peter, Phil. Pa.:** — Pres. and Sec'y. Emilio Guariglia, 1330 Moore St.; treasurer Antonio Herichetti, 2956 Salmon St., all of Phil. — Lodge meets every third Sunday of the month 2 P. M. at 1217 So. Broad St.
- No. 21 Lodge St. Bernard, Joliet, Ill.** — President Emery Subar, 1612 Elizabeth St.; Secretary John Rolih, 702 N. Bluff St.; Treasurer, Frank Iynik, 1309 Elizabeth St. — Lodge meets every second Sunday at Slovenia Hall 803 N. Chicago St.

150-LETNICA AMERIŠKE USTAVE

Dne 17. septembra je bilo ravno 150 let, odkar je bila sprejeta ustava ali konstitucija Združenih držav. Dne 17. septembra so člani ustavotvorne konvencije podpisali osnovni zakon Zdr. držav — Konstitucijo.

Svečano podpisanje Ustave, kot predlagane od konvencije, je bil zares dogodek velikanske važnosti: končala je s tem resna borba med 55 člani ustavotvorne konvencije, tekem katere je prišlo do spopadov in se je večkrat zdelo, da se prizadevanje ustvariti vrsto osnovnih zakonov za novo-ustvarjene ameriške republike ne bo posrečilo. Bilo je tedaj trinajst takih republik — držav, vsaka izmed katerih je bila ljubosumna na svojo lastno suvereniteto. Centralne vlade takorekoč ni bilo, dočim je bil Kongres brez moči v stvareh narodnih financ in trgovine. Vsaka država je izdajala svoj lastni papirnati denar, ki je kmalu postal takorekoč brez vrednosti. Vsled gospodarske zmede, nastale po revoluciji, karokoli je bilo industrij je bilo paralizirano in dežela je bila brez vsakega kredita. Razpust federalne zveze se je zdel gotova stvar, ko so voditelji, ki so se borili za neodvisnost, odločili sklicati konvencijo trinajstotice držav, da se ustvari centralna vlada, ki naj dovede do mnogo boljše enotnosti.

"Konstitucionalna konvencija" je bila organizirana dne 25. maja 1787 in zborovala je štiri mesece. Naziranjia med delegati so bila tako nasprotna in razpravljanja so se vodila s toliko strastjo in ogorčenostjo, da so voditelji smatrali umestnim zborovati za zaprtimi duri. Še le 1.

zanje Črncev.

Taki prepri so bili brezkončni in v enem trenutku se je položaj zdel brezupen. Proti koncu maja je bil predložen konvenciji takozvani "Virginia Plan", ki je poglavito bil izum Madisona. Določal je troje različnih panog vlade: zakonodajno, eksekutivno in pravosodno. Garantiral je vsaki državi republikansko obliko vlade, ali prepustil je vsaki državi samostojnost v svojih notranjih zadevah. Ta plan je bil končno sprejet kot osnovni načrt ustave. Konstitucija, kot je bila končno predložena posameznim državnim konvencijam v odobrenje, je bila rezultat kompromisa med različnimi strujami in pokrajini. Kritikov je bilo mnogo, toliko s strani konservativnih, kolikor liberalnih elementov.

Konstitucija je bila ratificirana od dveh tretin držav meseca junija 1788. V aprilu 1789 je bila organizirana prva federalna vlada pod Konstitucijo, ko je bil George Washington ustoličen kot prvi Predsednik. Kmalu potem je prvi Kongres predložil državam 10 amendentov h Konstituciji, ki skupaj tvorijo takozvano Bill of Rights — čarter državljanskih svobod. Te spremembe so bile hitro ratificirane in tako je bil odpravljen poglaviti ugovor proti Konstituciji s strani liberalnih elementov.

TO IN ONO ZAKAJ KADIMO?

Neki holanski raziskovalec je dolge mesece raziskoval učinke tobaka na naš organizem. V ta namen se je obrnil s posebno okrožnico na tisoče kadilcev, da bi mu povedali, kakšne občutke imajo med kajno in zakaj sploh kajdijo. Iz številnih odgovorov, ki jih je prejel, ni mogoče izluščiti pojasnja, zakaj se kadilec veselijo smotke, cigarete ali pipe. Nekateri vprašanci pa so odgovorili, da jih dim živčno zelo pomirja. Mnogi so le nejasno opisali svoje občutke med kajenjem, drugi so spet izjavili, da sploh ne vedo, zakaj kajdijo tako radi. Gotovo je le to, da bi se rajši odpovedali mnogih življenjsko nujnih reči nego kajenju.

KOLIKO PAPIRJA SO PORABILI SLOVENC

74 milijonov 939.515 kg papirja so porabili Slovenci za svoje liste v 140 letih, od Vodnika do leta 1936. Če bi to množino hoteli natovoriti na vagono, bi potrebovali 9570 vagonov dolg vlak. Za predelavo tega papirja je moralo pasti 3 milijone 708.370 kv. m smrekovega in jelovega lesa. Kako obsežen gozd je to, priča dejstvo, da bi potrebovali za natovorjenje lesa vlak, ki bi segal od Ljubljane do Skoplja in nazaj! Novinarska razstava v Ljubljani je ponazorila na poseben način to ogromno premoženje. Tam se je videlo, kako naglo se je v primeri z dobo pred vojno dvigala poraba časopisnega papirja v svobodi. Vsi izvodi Vodnikovih Novic so pred 140 leti tehtali dobrih 60 kg, na kraju 19. stoletja so naši listi požrli že poldrug milijon kg papirja v treh letih! To pa ni še nič v primeri z 18 leti v svobodi, ko so rotacije in drugi stroji naših revij pretiskali nad 56 milijonov kg papirja!

PIJTE SLOVEČE

SOUTHCHICAŽANI BOMBARDIRAJO NAPREJ

Današnje poročilo o novih ustanovnikih in naročnikih za novi list mesečnik vam pokaže, kako v vrli slovenski naselbini sv. Jurija v South Chicagi junaško bombardirajo naprej za novi list mesečnik. Tako se dela! Southchicažani naj bodo drugim za vzgled. Če bomo samo stali pa gledali ob strani, ne bo nič! Treba je na delo, na agitacijo! Zlasti pa vsak zaveden slovenski katoličan, kdor le more se naj sam priglasi in naj pomaga dokler je čas.

Kaj pravite na to živahno agitacijo druge naselbine po Ameriki? Ali bi se drugje v drugih naselbinah ne dalo tudi nekaj napraviti, če se odločite in stopite na agitacijo? Zastopniki (ce), prijatelji in somišljeniki katoliškega tiska, zavijajte rokave in pokažite, da imate katoličani tudi nekaj zavednosti in da je vam mnogo na tem, da se med nami katoliški tisk ojači in pomnoži.

To novo bombo so vrgli na pozorišče sledeči Southchicažani:

MR. JOSEPH GRADISHAR, eden izmed prvih naseljencev in pionir v South Chicagi.....\$5.00

MR. JOHN LIKOVICH, znani delavec na društvenem polju in naudušen Slovenec v So. Chicagi.....\$5.00

MR. LOUIS MERGOLE, eden izmed starih naseljencev in pionirjev v So. Chicagi.....\$5.00

MR. ANTON BAKŠE, slovenski trgovec in naudušen zastopnik "Am. Slov." v So. Chicagi.....\$5.00

MR. JOHN NOVAK, naudušen Slovenec in velik prijatelj katoliškega tiska v So. Chicagi.....\$3.00

MR. JOHN KOŠIR, naudušen prijatelj in somišljenik katol. tiska v South Chicagi.....\$2.00

MR. ANTON PUCELJ, naudušen Slovenec in somišljenik v South Chicagi.....\$2.00

MRS. CAROLINA LAJIČ-BACH, znana zavedna Slovenka, bivša Chicažanka, sedaj dolgo let že v South Chicagi.....\$2.00

MR. JOHN KUČIČ, sin znane zavedne slovenske družine Mr. in Mrs. John Kučič v So. Chicagi.....\$2.00

MRS. FRANCES LUZOVIČ, zavedna Slovenka v South Chicagi.....\$2.00

MR. FRANK SALIHAR, znan rojak in somišljenik v South Chicagi.....\$2.00

MR. ANTON GLACH, zaveden Slovenec in naudušen somišljenik v Pueblo, Colo.....\$2.00

MR. JOHN GERM, znani naudušeni Slovenec in neumorni kulturni delavec v Pueblo, Colo.....\$5.00

Tako so torej prijatelji katoliškega tiska krepko na delu za novi list — mesečnik. Kaj pa v drugih naselbinah? Na delo in pomagaj vsak! KDOR HITRO POMAGA — DVAKRAT POMAGA! NE POZABI TEGA!

VOLIVA RAZŠIRJA SVOJ DELOKROG

Zion, Ill. — Generalni nadzornik tukajšnje krščansko katoliške apostolske verske sekte, W. G. Voliva, ki je znan po svojih trditvah, da je zemlja ploščata, in po svojih prerokovanjih o koncu sveta, ustanavlja v Floridi

podobno versko občino, kakor jo ima tu. Za to si je izbral mesto Coral Gables, Fla.

KANARČKI NA PRODAJ

Na prodaj imam mlade kanarčke, vzrejene doma. Anton Banich, 1904 W. Cermak, Rd. Chicago.

Naročila za stenski koledar za l. 1938

bomo sprejemali do 1. novembra 1937.

Veliko veselje

naredite domačim v starem kraju, če jim za novoletni dar pošljete stenski koledar "Amer. Slovenca za leto 1938.

Da bo mogoče ustreči vsem, zato oglašamo stenski koledar za leto 1938, že v naprej. Tiskali jih bomo le toliko, kolikor jih bo naročenih v naprej.

Pošljite naročilo za stenski koledar pravočasno, do 1. novembra 1937. **20c**

Koledar stane s poštnino vred kar pošljite v znakah ali v gotovini na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

MONARCH PIVO

na vaših partijah, društvenih veseljih in piknikih, katerega vam pripelje VAŠ ROJAK

JOHN KOČEVAR

West Side Distributor of MONARCH BEER

2215 West 23rd St. Tel. CANal 6177 Chicago, Ill.

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Z najlepšimi upi je prišla sem, — pa do tega trenutka še ni mogla niti s prstom geniti za Percyja. Drugega ni mogla storiti, ko da je poslušala in da je opazovala, kako se pogubna zanka tesneje in tesneje ovija krog njega, ki ga je tako zelo ljubila. Vedno jasneje se je zavedala, da je vse zaman. Le eden up je še imela, eno željo, — da bi umrla z njim.

Trenutno pa se je zdelo, da se ji niti ta želja ne bo izpolnila. Bog vedi, ali bo vohče še kedaj videla svojega Percyja —

Pa eno bo storila, in če tudi za ceno svojega življenja. Tesno blizu njegovih sovražnikov bo ostala. Kjer je bil Chauvelin, tam Percy ni mogel biti daleč. Zato Chauvelina ne bo izgubila iz oči. Morebiti — morebiti, da še enkrat vidi Percyja, vsaj izgubljenost še ni bilo vse, dokler ga je še zalezoval ta njegov sovražnik. —

Slabe volje in ves nepotrpežljiv je stopal Chauvelin gorinola po sobi. Videti mu je bilo da se ga lotova nezaupnost. Vsaj tako miren in samozavesten ni bil več kakor prej. Nedvomno je čutil, da je predzorni Anglež kratkomalo vsega zmožen, da se mu utegne izmuzniti še v zadnjem trenutku. Sam in neposredno bo moral voditi in nadzorovati lov na "Dušico".

Pet minut je minilo. Glasovi so se začeli, koraki so prihajali. Desgas je vstopil in z njim staruhast Žid v umazanem kaftanu.

Njegovi rdečkasti lasje so bili že močno pomešani z belimi, za ušesi so mu viseli zaviti, šestim podobni kodri, značilna "moda" poljskih Židov, njegova brada je bila zanemarjena, lica so bila umazana in zaraščena. Sključeno je hodil in ponižno, kakor običajno ljudje njegovega plemena, ki se še niso prerili do neodvisnosti in bogastva. Z drsajočimi koraki je stopal za Desgasom — živa slika židovskega trgovca in barantača, kakršne pozna vsa srednja Evropa še dandanes.

Zaničljivo mu je Chauvelin namignil, naj mu ne pride preblizu. Kakor vsi Francozi, je imel tudi on nepremagljive predsodke zoper osovraženo, prezirano "izvoljeno ljudstvo".

Žid se je ustavil sredi soobe, prav pod zakajeno svetiljko, in Margareta ga je dobro videla iz svojega skrivališča.

"To je tisti človek?" je vprašal Chauvelin.

"Ne, državljani! Rubena nismo našli. Najbrž se je že odpeljal s tujcem. Pa tale človek se zdi da neka ve in da bi bil pripravljen prodati svojo skrivnost za primerno odškodnino."

"Ah —!" Z neprijetnim gnusom se je Chauvelin obrnil v stran od osovražnega izvržka človeštva.

Ponižno in potrpežljivo je stal Žid pred njim, se naslanjal na debelo grčavo palico in čakal, da bi ga visoki gospod počastil z vprašanjem. Široki klobuk mu je skoraj popolnoma zakrival umazano lice.

"Državljan tule," je začel Chauvelin rezko in kratko, "m pravi, da poznaš mojega prijatelja, nekega dolgega Angleža, ki ga že dolgo pričakujem. — Vraga, ne pridi mi preblizu!" se je zadržal, ko je Žid hlastno stopil korak bliže.

"Da, ekscelencija," je odgovoril s tistim posebnim šepetajočim glasom, ki je lasten

orientalcem, "da, jaz in Ruben Goldstein sva srečala tistega visokega Angleža, pred par urami je bilo, zunaj na cesti smo se srečali, nedaleč odtod."

"Si govoril z njim?"
"On je govoril z nama, ekscelencija! Popraševal je, kje bi dobil voz in konja. Še nocoj, tako je pravil, se mora peljati nekam tja po St. Martinovi cesti."

"Kaj si mu odgovoril?"
"Nič mu nisem odgovoril," je dejal Žid užaljen. "Jaz nič! Ampak Ruben Goldstein, ta prokleti izdajalec, ta sin Belialov, on —"

"Nehaj s tem!" ga je prekinil Chauvelin robato. "Povej, kaj veš o Angležu?"
"On, tisti Ruben Goldstein, pravim, mi je vzela besedo iz ust, ekscelencija! Ko sem hotel ponuditi plemenitemu Angležu svoj krasni voz, da bi se bil peljal v njem, kamor bi želel, je Ruben že govoril in mu ponudil svoje napol crknevo kljuse in svoj polomljeni voz."

"In kaj je storil Anglež?"
"Poslušal je Rubenove lažnjive besede, ekscelencija, djal koj na mestu roko v žep in potegnil iz njega pest zlatov ter jih pokazal temu Belcebubovemu potomcu in mu rekel, da vse to bo njegovo, če bo voz pripravljen za nocoj ob enajstih."

"In seveda, voz in konj sta bila pripravljena?"

"No — hm —! Kaj se pravi, pripravljena sta bila, ekscelencija? Rubenova mrha je šepala, izpočetka se vohče ni hotela geniti z mesta. Šele ko je dobila zadosti bre in udarcev, se je končno premaknila", je pravil Žid, krilil z rokami in se zlobno rezal.

"In odšla sta?"
"Da, odšla, kakih pet minut bo temu. Sam Bog naših očetov je udaril tistega tujca s slepoto! Pa še Anglež je bil! On vsaj bi moral vedeti, da taka mrcina konjska ni za rabo!"

"Pa če ni dobil druge?"
"Kaj se pravi, ni dobil druge?" je ugovarjal Žid hrabro. "Ali mu nisem dvajsetkrat ponavljal, da je moj voz boljši in da je moj konj naglejši, ali mu nisem pravil, da se bo prijetneje vozil z menoj na mojem krasnem vozu in z mojim iskrim konjičem, nego s tisto Rubenovo podrtijo in z njegovo mrhovino! — Pa ni me poslušal. Ruben je lažnjivec, Ruben je hinavec! Premotil je tujca. Če se je tujcu mudilo, bi bil bolje naložil svoj denar, do je vzela moj voz in mojega lepega konja —!"

"Ti imaš torej tudi voz in konja?"
"Seveda ga imam, ekscelencija! Pa še kakega! In če ekscelencija morebiti potrebujete —!"
"Ali veš, kam se je odpeljal moj prijatelj z Rubenom?"
Zamišljen se je Žid popraskal za ušesom.

Margareti je tolklo srce, da ji je hotelo počiti. Ni videla Židovega obraza, klobuk ga je pokrival, pa čutila je, da ima Percyjevo usodo v svojih dolgih, koščevih rokah —

(Dalje prihodnjic)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

ZA RAZVOJ KATOLIŠKEGA ČASOPISJA

Katoliško časopisje je eno najvažnejših pripomočkov za širjenje katoliške vere in za njeno obrambo. Vernikom se vedno bolj odpirajo oči, da je dolžnost slehernega katoličana, da podpira katoliške liste. To dokazuješirjajni dvig pariškega lista "La Croix". Sleherna številka ima pri naslovu podobo križa. Ko so se spočetka radi tega nekateri zbal in so svetovali, naj križ odstranijo, se je število naročnikov takoj znižalo in se spet koj povečalo, ko je križ spet krasil naslovno stran.

Na Holandskem je dal neki konvertit povod za izdajanje katoliškega časopisja, ki je zdaj ondi tako na višku. List "De Tijd" je sijajno urejevan in je največ pripomoček, da so holandski katoličani tako zavedni. Drugo veliko holandsko katoliško glasilo "De Maasbode" je dandanes eno najboljših katoliških listov na svetu.

Katoliška Anglija ima le tednike. Vodilni kat. angleški list "The Universe" izhaja že

v 120.000 izvodih. — Kako more biti uspešna propaganda za katoliško časopisje, pa so za zglede češki katoličani, ki so za svoj praški list "Lidove listy" v 14 dneh pridobili 28.000 novih naročnikov za nedeljsko izdajo; in spet čez 14 dni je to število poskočilo na 55.000

KAKO SO IZNAŠLI FRAK

Pred 150 leti je neki narodni natakar za omako polil pariškega krojača Jean Jacquesa Fracasa. Ta je ves jezen stekel domov, da bi se problem. Tedaj je videl, da mu je bila suknya le spredaj polita. Krojač je vzela suknya in odrezal sprednja dela sukni in je tako nehoté iznašel svečanostno oblačilo moškega sveta: frak. Spočetka so kaj pisano gledali to oblačilo, a slednjič je prišel v modo in je dobil ime po iznajditelju, krojaču Fracasu.

Seveda ni bil tedanji frak še tak kot je dandanašnji. Predvsem ni bil črn, marveč različnih barv; škrici so segali do tal. K fraku so spadale hlače — dokolenke.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.
Of Amerikanski Slovenec published daily except Sun., Mon. and the day after holiday, at Chicago, Illinois, for October 1st, 1937, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Albin Zakrajšek, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Amerikanski Slovenec and that, the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption required by the Act of August 24, 1912 embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse side of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Edinost Publishing Co., 1849 West 22nd St., Chicago, Ill. Editor John Jerich, 1857 W. 21st Pl., Chicago, Ill. Business Manager Albin Zakrajšek, 4323 Fairview Ave., Downers Grove, Illinois.

2. That the owner is: Edinost Publ. Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Share holders: Very Rev. M. Šavs, Shakopee, Minn. — Rev. J. Černe, New Jersey St., Sheboygan, Wisconsin. — Rev. Ciril Zupan, 860 East B. Street, Pueblo, Colo. — Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O. — Rev. A. L. Bombach, 400 Center Street, Barberton, Ohio. — Rev. J. Blažič, Leckrone, Pennsylvania. — Rev. F. Turk, 245 Linden Avenue, San Francisco, California. — Rev. M. Pirnat, Butte, Montana. — Rev. A. Milnar, Canada. — Rev. M. J. Golob, 450 Pine Street, Bridgeport, Conn. — Rev. J. M. Trunk, Leadville, Colo. — Commissariat of the Holy Cross, Lemont, Ill. — Sisters of St. Francis, Lemont, Ill.

Dr. sv. Jurija št. 960 Kat. Boršt, Chicago, Ill. — Dr. Marije Devic št. 33 K. S. K. Jednote, Pittsburgh, Pennsylvania. — Dr. Marije Pomagaj, št. 78 K. S. K. Jednote, Chicago, Illinois. — Dr. Sv. Družine, št. 11, D. S. D., Pittsburgh, Pennsylvania. — Dr. Sv. Genovefe, št. 108, K. S. K. J., Joliet, Ill. — Dr. Sv. Vida, št. 25, KSKJ., Cleveland, O. — Dr. Sv. An, št. 123 KSKJ., Bridgeport, O. — Dr. Sv. Sreča Marijina, št. 111 KSKJ., Barberton, Ohio. — Dr. Kraljica Majnika, št. 157 KSKJ., Sheboygan, Wis. — Dvor Baraga št. 1317 GOF., Cleveland, O. — Dr. Sv. An, št. 127 KSKJ., Waukegan, Ill. — Dr. Sv. C. Cirila in Metoda, št. 144 KSKJ., Sheboygan, Wis. — Dr. Sv. Alojzija, št. 52 K. S. K. J., Indianapolis, Ind. — Dr. Sv. Jožefa, št. 53 KSKJ., No. Chicago, Ill. — Dr. Sv. An, št. 134 KSKJ., Indianapolis, Ind. — Dr. Sv. Družine, št. 6 DSD., No. Chicago, Ill. — Dr. Presv. Imena, No. Chicago, Ill. — Dr. Sv. Petra in Pavla, št. 62 KSKJ., Bradley, Ill. — Dr. Sv. Alojzija št. 47 KSKJ., Chicago, Ill. — Dr. Sv. Jožefa št. 21, KSKJ., Presto, Pa. — Dr. Sv. Imena, Newburg, Cleveland, Ohio. — Dr. Marije Pomagaj, št. 79 KSKJ., Waukegan, Ill. — Dr. Sv. Jožefa št. 103 KSKJ., W. Allis, Wis. — Vitezi Sv. Florijana št. 44 KSKJ., So. Chicago, Ill. — Dr. Sv. Anton Pad. št. 185 KSKJ., So. Burgettstown, Pa. — St. Cyril Church, 62 St. Marks Place, New York, N. Y. — Slov. Dram. Klub, Zdr. Kat. Društvo, No. Chicago, Ill. — Dr. Sv. An, št. 156 KSKJ., Chisholm, Minn. — Dr. Sv. Družine, št. 136 KSKJ., Willard, Wis. — Dr. Sv. Jurija (samostojno), Waukegan, Ill. — Dr. Sv. Družine št. 1, Joliet, Ill. — Cerkev dr. sv. An, Pueblo, Colo. — Dr. sv. Jožefa št. 169, KSKJ., Cleveland, O. — Dr. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ., Cleveland, O. — Dr. Marije Čist. Spoč. št. 85, KSKJ., Lorain, Ohio. — Dr. sv. Jožefa, št. 110 KSKJ., Barberton, O. — Dr. sv. An, št. 150 KSKJ., Cleveland, O. — Cerkevno pev. dr. Zarja, South Chicago, Ill.

Anton Grdina, 1053 E. 62nd St., Cleveland, O. — John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. — Albin Zakrajšek, 4523 Fairview Ave., Downers Grove, Ill. — Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Ursula Zakrajšek, 302 E. 72nd St., New York, N. Y. — Katie Triller, So. Chicago, Ill. — Dr. James Seliskar, Cleveland, O. — Joseph Lekšan, Barberton, O. — Anna Jerich, Chicago, Ill. — Frank Merlak, Chicago, Ill. — John Gornik, Cleveland, O. — Mrs. J. Muhich, Cleveland, O. — Martin Cernik, Indianapolis, Ind. — Joseph Lesjak, Braddock, Pa. — Anton Krainitz, Barberton, O. — Joseph Podpečnik, Barberton, Ohio. — Clara Yeglic, New York, N. Y. — John Bižal, Kansas City, Kans. — Anton Ovnik, La Salle, Ill. — Mary Hoge, Bridgeport, O. — Jožef Ponikvar, Forest City, Pa. — Jos. Zalar, Joliet, Ill. — Ant. Hočevar, Židčevo, Pa. — Joseph J. Kameen Jr., Forest City, Pa. — John Krek, Presto, Pa. — Kat. Pavlič, New York, N. Y. — Val. Pavlič, New York, N. Y. — Joe. Slapničar, Joliet, Ill. — Joseph Drašler, North Chicago, Ill. — Mike Trinko, Chicago, Ill. — Martin Kremeseč, Chicago, Ill. — Johana Hočevar, Bridgeport, Ohio. — John Verbišar, Chicago, Ill. — John Gorsich, Pueblo, Colo. — Mary Zalete, Oregon City, Oregon. — George Loparec, Joliet, Illinois. — Amalia Veranth, Ely, Minn. — Frank Veranth, Ely, Minn. — Frank Perovšek, Willard, Wis. — Michael Hočevar, Joliet, Ill. — Simon Šetina, Joliet, Illinois. — Math Flajnik, Cleveland, O. — Miss J. Mikš, St. Michael, Minn. — John Dobrac, Franklin, Kansas. — John D. Butkovich, Pueblo, Colorado. — Frank Kokalj, Cleveland, O. — Mary Blažič, Leckrone, Pa. — A. J. Zuzek, Cleveland, O. — Frank Kužnik, Cleveland, O. — Louis Gerčar, Cleveland, O. — Frank Owen, Forest City, Penna. — Math Kremeseč, Chicago, Illinois. — Leo Jurjovec, Chicago, Ill. — Frank Opeka, North Chicago, Ill. — Frank Anžlovar, Forest City, Pennsylvania. — Anna Bambich, Fredonia, Kansas. — Lena Patrick, San Francisco, California. — Martin Kirn, Cleveland, Ohio. — Gertrude Virant, Lorain, Ohio. — Andrew Košir, Waukegan, Ill. — Mr. and Mrs. Kučič, So. Chicago, Ill. — Michael Tomšič, Houston, Pa. — Mary Plantan, West Linn, Oregon. — J. Udovitch, Sheboygan, Wis.

3. That the known bondholders, mortgages owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, contain not only the list of stockholders as they appear and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for or security holder appears upon the books of the company as trustee or securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of publication sold or distributed, through mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date showing above is 5910.

Albin Zakrajšek, Business Manager.
Sworn to and subscribed before me this 29th day of September, 1937.
(Seal) John Petrovic, Notary Public.
(My Commission expires Sept. 17th, 1940.)

Pisano polje

J. M. Trunk

Nordijski šajn.

Znano je, da so Angleži velika mešanica. Nekaj Kelto, nekaj Rimljanov, več Saksoncev in še več Normanov, ki so prišli najprej na Francosko in odtod na Angleško. Vse to se je pomešalo, pa morda res nordijski element prevladuje. Nordijci so tudi Germanci, Nemci, Švedi, Danci, Holandci. Irci so bolj Kelti, še bolj Francozi, Španci, Italijani, kjer prevladuje romanski element. Slovani smo tudi pomešani, pa le precej pristno ljudstvo.

V novejši dobi se kuje nordijska rasa v nebo. Ima svoje vrline. To poudarjanje nordijskih vrlin pa izgleda, kakor bi drugi ne imeli ničesar. Imajo nordijski vrline, nihče jih ne more tajiti. Kako so prišli do teh, je druga zadeva. Bogastvo, gospodarstvo, politični napredek čeni svet. Ali mu gre tudi na dno? Res so Angleži napredovali, ker so imeli sredstva. Ali se svet zmeni, da dišijo ta sredstva po človeški krvi, ko je trgovina s sužnji silno nesla?

Precej pa je pri tem hvalisanju tudi nekaj vrlo plehastega šajna. Priznam, da se drži tudi Francozov precej takega šajna. V Parizu sem imel opravka v zadevah ki so se tikale raznih krajev, toraj zemljepisja. Debelo sem gledal, ko so popraševali in razodevali, da ne vejo, kar ve celo pri Slovincih vsak šolarček. Vse je bilo: "C'est chez vous —" to je tam pri vas, dasi je zadevo kraje v Galiciji ali celo v Rusiji. Pisal sem nekaj za angleške magazine o narodnih šegah med Slovinci na Koroškem. Bogami, da je bilo težko temu Angležu dopovedati, kje je Koroška, o Slovincih še sploh ni čul.

Na račun tega — šajna vidim hud poper. Sicer popra Francoz, no — naj popopra malo Angleže. Ferrere pripoveduje: Vprašal sem belgijskega kralja (Alberta), če ni velikemu delu evropskih težav krivo zemljepisno neznanje različnih soudeležencev pri versajski pogodbi. "Različnih?" je naglasil kralj Albert posmehljivo. "Recite rajši, vseh! Pomislite, nekdo, ki je prišel od onstran Kanala, je govoril z menoj o Eupen — Malmedyju in rekel dobesedno: Vašemu Veličanstvu smo že priznali Verviers

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Izšel je KOLEDAR

"AVE MARIA"

za leto

1938.

STANE 50c.

Dobi se pri zastopnikih lista "Ave Maria" ali pa direktno od:

AVE MARIA
Lemont, Ill.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar grobce o-krasiti želite s svojimi dragimi, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike in vse naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčno, postrežba solidna. Se pripravim!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spomenik kamen, pišite na podpisano za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

1013 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izjemni ob sredah.

Reзиденčni telefon: La Grange 3966

Uradni telefon: Canal 4918

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

Ni jih krajev in goric, kakor jih ima

"DOLENJSKA"

Ta knjiga je ilustrirana z mnogoterimi slikami dolenskih mest, trgov, vasi, goric in hribov. Vsi, ki ne morete iz enega ali drugega vzroka v stari kraj, lahko vidite v tej knjigi lepe domače dolenske kraje. To knjigo, brez katere bi ne smel biti noben Slovenec, kaj se le Dolenjci, smo prodajali po \$1.50. Zdej jo dobite za samo

\$1.00

dokler zaloga traja. Zato pišite takoj po njo in zraven pošljite znesek \$1.00 in poslali jo vam bomo. Pišite po njo na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS